

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/carsaf-mevzuu>]

[Muhtelif](#)

Soru (!! Bu konuya ait ek sorular için tıcklayın)

arŐaf Mevzuu

Kadınlara ait İslamî Tesettür konusunda çeŐitli görüşler ve farklı uygulamalar olduğunu biliyoruz. Çarşafın dinimizdeki yeri nedir?

Cevap

Sualinize cevap olarak ve çarşafın dinimizdeki yeri hakkında, İrfan Mektebi Dergisi yazarlarından İdris Tüzün'ün önceden hazırladığı bir çalıŐmasını buraya alıyoruz.

arŐaf hakkında

GiriŐ: Peygamberimiz (asv) "biz peygamberler topluluğu insanlara akıllarının miktarınca konuŐmakla emrolunduk" buyurmuŐtur. Başka bir hadiste de "İnsanlara onların anlayıp kabul edeceği Şekilde konuŐun. Allah ve Resulünün yalanlanması hoŐunuza gider mi?" buyurmuŐtur. (Makasidül-Hasene). Bu iki hadise göre İslamı diğer insanlara anlatan, tebliğ eden insanlar, muhatabın durumunu gözeterek onların anlayıp, kabul edeceği mevzulardan baŐlamaları gerekir. Merdivenin basamakları gibi eğitimin ve tebliğin de basamakları vardır. EĞer buna riayet etmezsek bazen, bazı insanlara faydadan ziyade, zarar verebiliriz. Kazanılabilen insanlar da kaybedebiliriz

Günümüzde halkın çarşafa karşı tedirginliği herkesin malumudur. İslam'ı bilmeyen, yaŐamayan veya yeni yaŐamaya baŐlamıŐ kimselerin yanında bu gibi mevzuları amamak en iyisidir. Çünkü bu kimseler, bazen bu gibi mevzuları kaldıramazlar. Ya itiraz ederek günaha girerler veya bizden ve İslamiyet'ten soğurlar. Bu gibi kimselerle konuŐurken ilk önce onların tedirgin oldukları, kendilerine zor gelen Őeylerden değil de, İslam'ın güzelliğinden, İslam'ı yaŐamanın ehemmiyetinden bahsetmemiz ve onların İslam'ı anlamalarına,

sevmelerine, yaşamalarına vesile olacak mevzulardan bahsetmemiz gerekir. Eğer çarşafa ilgili bir mevzu açılırsa ve çarşafa hücum edilirse, bizim de delilli, ispatlı bir şekilde çarşafı müdafaa etmemizde gerekir. Bununla beraber çarşaf için “olmazsa olmaz” demeyip, İslam’ın tedrici üslubu göz önünde bulundurularak açık kadınların başlarının örtmesinin bile büyük bir şey olduğu ifade edilmeli, fakat çarşafın en güzel olduğu, Allahın bundan daha çok razı olacağı da anlatılmalıdır.

Muhatabımız şuurlu bir Müslüman hanım ise ona da çarşafı tavsiye etmek, çarşafa taraftar olmasını sağlamaya çalışmak gerekir.

* Halkın çarşafa karşı tedirginliğin asıl sebebi, onun Kuran tarafından emredildiğini bilmemektir. Herkes tesettürün Kuranın bir emri olduğunu biliyor. Fakat onlar, yalnızca baş örtmenin yeterli olduğunu zannediyorlar. Delilli ispatlı bir şekilde çarşafın kuranın emri olduğu anlatılırsa bu tedirginlik büyük ölçüde kırılabilir (inşaallah).

ÇARŞAF HAKKINDAKİ AYET VE BU HUSUSTA MÜFESSİRLERİN BEYANI

“Ey Peygamber! Zevcelerine, kızlarına ve müminlerin kadınlarına söyle: (başlarını ve yüzlerini kapatacak şekilde) cilbablarının (dış örtülerinin) bir kısmı ile üzerlerini sıkıca örtünler. Bu, onların (hür ve iffetli olduklarının) bilinip incitilmemeleri için daha elverişlidir. Allah, gafûrdur (mağfiret eder), rahîmdir (merhamet eder).” Ahzab : 59

Sebebi nüzul : Medinenin fasıkları (münafıkları) kadınlara laf atarak onlara eziyet ediyorlardı. “Niçin müslüman kadınları rahatsız ediyorsunuz” denildiği zaman, “biz bunu yalnızca köle kadınlara yapıyoruz” diyorlardı. Allahü teala hür iffetli kadınların diğerlerinden ayırt edilmeleri için bu ayeti indirdi. (İbni kesir, Dürrül mensur) bu ayet tesettürün iddia edildiği gibi esaret değil, kadınların hürriyet ve asaletinin ifadesi olduğunda gösterir.

Ayette geçen cilbabın tarifleri:

a) Baştan aşağı örten çarşaf, ferace, car gibi dış elbisenin adıdır b) Kadınların elbiselerinin üstüne giydikleri her çeşit giysidir.

c) Tepeden tırnağa örten giysidir.

d) Kadınların örtünüp gizlendikleri her türlü elbise ve başka şeylerdir.

e) Çarşaf ve peçedir. (Elmalı. C:6-s:337)

f) Vehbi Efendi Nur Suresinin 31. ayetini tefsir ederken şöyle der “Kadınların zinet yerlerini örtmek için çarşaf örtünmeleri gerektiği bu ayetten açıkça istifade edilen manalardan biridir.” (Hülasatül Beyan : c: 9.s:3719)

3- Cilbabı giyme tarzı :

1- İbni abbas (r.a) yukarıda mealini verdiğimiz Ahzab suresinin 59. ayeti hakkında şöyle

demıştır “Allah mü’min kadınlara bir hacet için dışarı çıktıklarında yüzlerini başlarının üzerinden cilbablarıyla örtmelerini ve yalnızca bir gözlerini açmalarını emretmiştir. (Taberi, İbni Kesir, Suyuti Dürrül Mensur Ve Sabuni)

2- İbni Sirin şöyle demıştır : bu ayeti (tabiinin büyük alimlerinden) Abidetüs-selmaniden sordum. Elbisesiyle başını, yüzünü örtterek, sol gözünü açarak, hareketleriyle nasıl olacağını gösterdi. (Suyuti Dürrül Mensur, İbni Kesir)

3- İbni abbas ve Katade şöylede demişlerdir : Alnının üzerinden bağlar, diğer ucunu da burnunun üzerinden bırakır. Gözleri görünse de bu hal onun göğsünü ve yüzünün büyük bir kısmını örter. (Tefsiri Kurtubi ve İbni Kesir)

4- Tefsiri Beyzavi : Bir hacet için dışarı çıktıklarında çarşaflarıyla bedenlerini ve yüzlerini örtsünler. (c: 2-s:252)

5- Ebul Ferec İbnül Cevzi : başlarını ve yüzlerini örtsünler. (Zadül Mesir. C:6-s:422)

6- Tefsiri Celaleyn : Cilbab kadının bütün vücudunu örten örtüdür. Hacetleri için dışarı çıkarken bir kısmıyla yüzlerini örterler, ancak bir gözlerini açıkta bırakırlar.

7- Sahabe ve tabiin döneminden sonra gelen bütün büyük müfessirler de bu ayeti (yukarıda geçtiği gibi) aynı şekilde tefsir etmişlerdir. (Tefhimül Kur’an: c:4.s:459)

8- Tefsirlerin izahlarından anlaşılacağı üzere, cilbabı örtmekte iki şekil vardır. Birisi kaşlarına kadar başını örttükten sonra büküp yüzünü de örtmek ve yalnız tek bir gözünü açık bırakmak. İkincisi de alnının üzerinden sıkıca sardıktan sonra burnunun üzerinden dolayıp, gözlerini ikisi de açık kalsa bile yüzün büyük bir kısmını ve göğsü tamamen örtmüş bulunmaktır. (Elmalı : c:6-s:338)

4- Cilbabın tatbik şekli :

1-Ümmü Seleme (ra) şöyle demıştır: “Cilbab ayeti nazil olduğunda ensar kadınları üzerlerine siyah elbiseler giyerek öyle bir ağırbaşlılıkla çıkmışlardı ki; başları üzerinde kuşlar varmış gibi idi.” (Elmalı : c.6-s.338, Kurtubi)

2-Hz. Aişe (r.a)de şöyle demıştır: Ensar kadınlarına Allah rahmet etsin. Cilbab ayeti indiği zaman mırıtlarını yardılar, onunla başlarını sardılar da Resulullah (asv) arkasında öyle namaz kıldılar ki, sanki başlarında kargalar varmış gibi idi. (Elmalı : c.6-s.338) (mırtı bir çeşit kumaştır)

3-Hz. Aişe (r.a) nın cilbabıyla yüzünü örttüğüne dair Buhari’de bir rivayette vardır.

4-Rivayetlerden anlaşıldığına göre peygamberimiz (asv) döneminde peçe takan kadınlar bile vardı. (Bütün Yönleriyle Asrı Saadet: c.4.s.356)

5-Müslüman ahali de günümüze gelinceye kadar yukarıdaki Kur'an'ın emri ve onun izahları yönünde hareket etmişlerdir. Elmalı yukarıdaki cilbabın sarma şeklinin birincisini, yani yalnızca bir gözü açık bırakmayı tarif ederken "bizler yetiştiğimiz zaman memleketlerimizde annelerimizin tesettür tarzı bu idi" der. İkincisini anlatırken de " 1310 da İstanbula geldiğim zaman İstanbul hanımları bir peçe ilave edilmek ve elde açık şemsiye bulunmak şartıyla tesettür tarzları da buydu" der. . (Elmalı : c.6-s.338)

6-Hülasa: Çarşaf, luzumsuz, gereksiz bir takva değil kur'anın emridir. Başta sahabeler olmak üzere Ümmet-i Muhammed'de şimdiye kadar bu emri yaşayagelmişlerdir. Günümüzdeki hanımlar da "kınayan kimsenin kınamasından korkmazlar" ayeti gereğince bu emri yaşamalıdır. Fakat başkalarına bu hakikatı anlatır veya tavsiye ederken karşıdaki muhatabın durumunu da gözönünde bulundurmak gerekir.

Mesele:

Burada şöyle bir itiraz akla gelebilir: "Görünen kısmı müstesna, ziyetlerini göstermesinler." (Nur: 31) ayetinde görünen kısımdan kasıt ulemanın cumhuruna göre eller ve yüzdür. Buna göre eller ve yüz avret değildir ve örtmeye gerek yoktur. Hâlbuki yukarıdaki açıklamalarda, dışarı çıkarken kadının yüzünü de örtmesi lazım geldiği anlatılıyor. Bu ise bir çelişkidir.

El-cevap: Ayetteki ifade ve ulemanın "el ve yüz avret değildir" ifadesi, kadının evinden dışarı çıkarken yüzünü açmasına bir cevaz vermiyor. Bu hususta ulema el ve yüzün açılmasıyla ilgili şunları da söylemiştir:

1-El-yüz avret değildir demekle bunları açmak gerekir manası kastedilmemiştir. Bazı haller ve zamanlarda bunları örtmede zorluk olduğu için şeriat bunda ruhsat göstermiştir. Fakat bu ruhsat daimi değil, bazı hallerle kayıtlıdır.

2-İbadet esnasında (ihram, namaz gibi durumlarda) kadın el ve yüzünü açar. (Beyzavi, Makalatı Kevseri)

3-Mahkemede şahitlik, dünürlük, tedavi gibi sebeplerle kadın el ve yüzünü açabilir. (Razi, Mefâti'hü'l Gayb; Elmalı)

4-Ulemanın kadının el ve yüzünü açmasına verdiği cevaz fitne olmadığı zamanlarla sınırlıdır. Fitne korkusu olduğu takdirde kadının yüzünü örtmesi emredilir. (Makalat-ı Kevseri: 309, Tefsiri Kurtubi, Tefsir-i Celaleyn)

5-Genç bir kadının erkekler arasında yüzünü açması yasaklanır. Çünkü bu durumda fitne söz konusudur. Yahut şehvetle bakmak söz konusudur. (Zuhayli:c.1.s.458, İbni Abidin Tercemesi: c.2.s.113) Günümüz geçmiş asırlarla mukayese edilemeyecek kadar fitneli bir zamandır. Ulemanın kendi asırları için söyledikleri şey bizim için katmerli bir durumdur. Bu makalenin toplamından çıkan netice şudur: Ayette geçen cilbab tabiri ile kasd edilen örtünme şekli:

1-Bütün vücudu örten ve vücut hatlarını gizleyen,

2-Elbisenin üzerine giyilerek elbiseyi de örten,

3-Başla beraber yüzü de örten bir örtüdür.

İslam tarihi boyunca, bu üç özelliği daha çok bir arada taşıyan çarşaf kullanılmıştır.

-

Ek Soru

(Hz. Aişe (r.a) nın cilbabıyla yüzünü örttüğüne dair Buhari'de bir rivayette vardır.) acaba bu bahsi geçen yeri yayımlayabilirmisiniz?

Cevap

BUHARİ C.4.S.1774 (TEFSİR, NUR SURESİ TEFSİRİ.) "(Hz. Aişe ra. anlatıyor) Safvân ibnu'l-Muattal es-Sulemî sonra ez-Zekvânî [395] arkadan gelmekle, (askerin kalmış olan eşyalarını toplamak ve diğer konak yerine götürerek sahihlerine vermekle) görevli idi.

Bu zât, askerin arkasından sabaha yakın yürümüş, benim bulunduğum yere gelmiş, uyuyan bir insan karaltısı görünce benim yanıma gelmiş ve beni görünce tanımış. Bu zât beni perdelenme (hicab) emrinden önce görür idi. Ben onun beni tanıdığı sırada onun: "İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn=Biz muhakkak Allah'ın mülküyüz ve biz ancak O'na dönücüleriz" (ei-Bakara: 156) istircâ' sözlerini söylemesiyle uyandım.

Uyanınca hemen ferâceme bürünüp yüzümü örttüm. Allah'a yemîn ederim ki, o bana bir tek kelime söylemedi, ben de ondan "İnnâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn " istircâ' sözünden başka hiçbir kelime işitmedim."

